

Medlem for Kalundborg (Krabbe) og andre vare Ophavsmænd til, redigeret saaledes; at det i Virkeligheden var ganske uden Fare og ganske betydningsløst. Hvad har man nu sat ind i Aar? Man har sat en saadan Bestemmelse ind, at jeg, da jeg hørte den blive foreslaaet oppe i Landstinget, og da jeg læste den i Lovforslaget, næsten ikke vidste, om jeg skulde tro mine egne Øren og Øjne. Man sletter af Valglisten dem, der vitterlig have ført et Levned, der i det almindelige Omdømme vækker Forargelse, bevislig Drikfældighed, Erhverv ved Utugt eller lignende. Man sætter en saadan moralsk Bestemmelse ind i en Valglov, i Stedet for at bruge bestemte juridiske og borgerlige Udtryk, som enhver ved, hvad er. Hvad vil det sige at vække Forargelse i det almindelige Omdømme? Hvem skal afgøre det? Det skulle Menighedsraadene selv, Menighedsraadene, der ere sammensatte paa den Maade! Dernæst Biskoppen, han er øverste Instans. Det er ikke de borgerlige Domstole, der træffe Afgørelsen. Nej, det er en ren kirkelig Myndighed. Det er Biskoppen, der afgør det. Og man behøver ikke at kende sin Historie ret meget for at vide, at Ting, der nu regnes for de naturligste Ting af Verden, er for ikke lange Tider siden fra Gejstlighedens Side blevne stemplede som noget, der vakte Forargelse i det offentlige Omdømme. Der var jo Tider, hvor blot det, at have en anden Tro end den, der da herskede paa Bjerget, var at vække almindelig Forargelse. Hvor kan man dog fra dette Tings Side gaa med til en saadan Bestemmelse? Det er at aabne Vejen direkte til Kirketugtens Genindførelse i Danmark. Det er at give Præsterne, Gejstligheden en overordentlig stærk forøget Magt — netop det, de brænde af Lyst efter at faa fat paa. Tænk Dem, hvilke Tilstande vi faa! En Mand indsender Begæring om at blive optagen paa Valglisten, han hører til dem, der ikke til daglig ere vedkommende Sognepræsts fine Venner, maaske tilhører han en anden kirkelig Retning, maaske staaer han helt anderledes end Præsten i religiøs Henseende, maaske drikker han sig en Toddy om Aftenen, medens Præsten finder det ugudeligt at drikke sig en Toddy om Aftenen, maaske gør han noget andet, som Præsten finder højst uheldigt, han gaar maaske paa Bal, medens Præsten mener, at Dans er Djævelens Værk og ikke andet, maaske han cykler eller driver Sport om Søndagen, medens Præsten finder, at det at cykle eller drive Sport om Søndagen er noget,

som ingen virkelig troende kan tillade sig. Præsten kan da give sig til at undersøge denne Mands Liv, han er stærkt interesseret i, at denne Mand stryges af Valglisten, han er ligefrem opfordret dertil, han og Menighedsraadet skal sørge for, at ingen uværdig optages paa disse kirkelige Valglisten. Der er en bestemt Bestemmelse om, at de skulle undersøge alle disse Menneskers private Liv, som søge Optagelse paa Valglisten, de skulle give sig til at rode deres Privatliv igennem fra Ungdommen til Alderdommen, de skulle se, om der ikke er en eller anden Plet, noget, der vækker almindelig Forargelse. Jeg haaber, at alle anstændige Mennesker her i Landet ville holde sig borte fra disse Menighedsraad, som nu ville komme frem. Jeg tror, at intet frisindet Menneske kan have det allermindste med dem at gøre. Det vilde være at nedværdige sig selv at anmode om Optagelse paa saadanne Valglisten, hvor det ligefrem er Mening, at ens private Liv skal undersøges, og hvor Præsterne skulle have en ny Lejlighed til det, der er deres Yndlingssport, nemlig privat Spionage. Jeg er ikke sikker paa, at alle Medlemmer af dette Ting ville finde Naade for Præsterne Øjne, det kan saamænd godt være, at en eller anden vilde blive strøget. Oppe i det andet Ting tror jeg sikkert, der er mange, som efter Præsterne Mening føre et Liv, der vækker offentlig Forargelse, og som vilde forsvinde af Valglisten. Jeg er ikke en Gang sikker paa, at alle Ministrene i dette Øjeblik ville faa kirkelig Valgret efter Forslaget, som det foreligger, de udsætte sig i hvert Fald for det værste.

Jeg vil gøre opmærksom paa en Modsigelse i Lovforslaget, den nemlig, at Præsterne ere selvskrevne Medlemmer og fødte Formænd for Menighedsraadene. Hvor kunne Præsterne være det? Det er jo meget naturligt, at der er Præster, som føre et ret forargeligt Liv. Det er ikke mig, der udslynger denne Paastand, det er ingen mindre end Indre-Missions store Høvding, som for ikke saa lang Tid siden, ganske kort før sin Død, skrev om den danske Præstestand, at „det er jo ingen Hemmelighed, at der endnu findes Præster, som leve et aldeles uværdigt Liv, hvis Drukkenskab eller utugtige Liv er velbekendt, sikkert ogsaa af den kirkelige Øvrighed, og over for hvem der intet gøres.“ Det er en Mands Mening, som dog maa kende noget til Kirken og til Præsteskabet. Men hvis dette er rigtigt, ere disse Præster udelukkede fra at have kir-